

Raadsnota

Raadsvergadering de dato 21 juni 2021

Onderwerp: zienswijze ontwerpbegroting 2022 Gemeenschappelijke Regeling GGD Zuid-Limburg

Aan de gemeenteraad,

1. Doel, Samenvatting en Advies van het raadsvoorstel

Op 31 maart 2021 ontving u de Ontwerpbegroting 2022 van de GGD Zuid-Limburg. U wordt gevraagd naar uw zienswijze op de ontwerpbegroting 2022. Bij dit voorstel treft u een conceptbrief aan met daarin een voorstel voor een zienswijze. Wij adviseren deze conceptbrief met de erin opgenomen negatieve zienswijze op de ontwerpbegroting 2022 van de GGD Zuid-Limburg vast te stellen.

2. Situatie / Aanleiding / Probleem

De gemeente Valkenburg aan de Geul neemt deel aan de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid-Limburg. De GGD Zuid Limburg draagt binnen Zuid-Limburg zorg voor de uitvoering van alle taken die in wetten op het terrein van de volksgezondheid en de openbare gezondheidszorg en in regelingen die krachtens die wetten zijn getroffen, aan gemeenten zijn opgedragen of aan gezondheidsdiensten zijn of nog zullen worden opgedragen. Artikel 27 van de GR bepaalt hoe de begroting dient te worden vastgesteld. Het vierde lid van dit artikel bepaalt dat het Dagelijks Bestuur uiterlijk op 1 mei de ontwerpbegroting voor het komende boekjaar toezendt aan de raden van de deelnemende gemeenten. De raden hebben vervolgens zes weken de tijd om hun zienswijze op de ontwerpbegroting te geven. De ingediende zienswijzen worden samen met de eventueel op basis van die zienswijzen aangepaste ontwerpbegroting ter vaststelling voorgelegd aan het Algemeen Bestuur.

Voor u ligt de ontwerpbegroting 2022 van de GGD Zuid Limburg. U wordt gevraagd uw zienswijze te geven met betrekking tot deze begroting.

3. Relatie met bestaand beleid

Op 9 december 2019 heeft u de regionale gezondheidsnota *Zuid springt eruit: Zuid-Limburg zet een nieuwe trend in gezondheid* vastgesteld. Deze nota en het bestuurlijk vastgestelde meerjarenperspectief 2020-2023 zijn de leidraad voor deze ontwerpbegroting 2022.

De Ontwerpbegroting 2022 kent vier programma's:

1. *Programma GGD*: In dit programma zijn alle wettelijke algemene en publieke gezondheidstaken opgenomen.
2. *Programma Jeugdgezondheidszorg*: in dit programma zijn alle wettelijke taken op het gebied van de jeugdgezondheidszorg opgenomen en met ingang van het begrotingsjaar 2022 zoals besloten ook de ambities van het programma Trendbreuk.
3. *Programma Acute zorg*: De Regionale Ambulance Voorziening Zuid- Limburg (RAV ZL) en de Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen (GHOR) zijn opgenomen in dit programma. Alleen de kosten van de GHOR komen voor rekening van de deelnemende gemeenten. De financiering van de Ambulancezorg is een verantwoordelijkheid van de zorgverzekeraars.
4. *Programma Veilig Thuis*: De zestien Zuid-Limburgse gemeenten hebben hun verantwoordelijkheid voor het bestrijden van geweld in afhankelijkheidsrelaties (het vormgeven van *Veilig Thuis*) belegd bij de GGD Zuid-Limburg.

4. Gewenst beleid en mogelijke opties

Uitgangspunten GGD-begroting

- a. De bijdrage van de gemeenten wordt voor het programma GGD gebaseerd op het aantal inwoners van Zuid-Limburg op basis van de CBS-cijfers per 1 januari van twee jaar voorafgaand aan het boekjaar (begroting 2022 is gebaseerd op het aantal inwoners van 2020).
- b. De bijdrage van de gemeenten voor het programma Veilig Thuis is gebaseerd op een aantal parameters uit het gemeentefonds en kent een peildatum van 1 januari van twee jaar voorafgaand aan het boekjaar (begroting 2022 is gebaseerd op parameters van 2020).
- c. De bijdrage van de gemeenten voor het programma JGZ is voor 2022 gebaseerd op het aantal inwoners per gemeente op de peildatum 2020. In 2022 zal een gefaseerde ingroei plaatsvinden naar een nieuwe verdeelsystematiek van de kosten JGZ die meer recht doet aan het gebruik van JGZ per gemeente.
- d. Bij het opstellen van de begroting wordt gebruik gemaakt van indexcijfers van het Centraal Planbureau. Van de indexpercentages voor loon en materieel wordt een gemiddelde index berekend op basis waarvan de opbrengsten (inclusief gemeentelijke bijdrage) worden geïndexeerd.
- e. Voor 2022 hanteert de GGD (m.u.v. de RAV) een index van 1,5 % voor materieel en een index van 1,3 % voor personeel.
- f. De GGD gebruikt voor de meerjarenraming een standaard index percentage van 1,75 %.
- g. Bij de jaarrekening vindt een herrekening plaats op basis van de daadwerkelijke index. Om te voorkomen dat grote verschillen bij de herrekening ontstaan, wordt bij significante afwijkingen in de index (meer dan € 0,10 per inwoner) de begroting bijgesteld.
- h. De begroting wordt op hoofdproductniveau, conform het dienstverleningspakket, opgesteld.
- i. Vaststelling van de begroting door het Algemeen Bestuur gebeurt op programmaniveau waarbij de productbegroting ter informatie is toegevoegd.

1. Programma GGD:

De gemeente Valkenburg aan de Geul draagt bij aan de GGD Zuid-Limburg naar rato van het aantal inwoners. Die bijdrage is conform afspraak ten opzichte van 2021 geïndexeerd conform de hierboven genoemde uitgangspunten. De bijdrage van de gemeente Valkenburg aan de Geul bedraagt € 186.646,= (2,74%) van het totaal.

Advies met betrekking tot Programma GGD

Dit is conform verwachting.

2. Programma Jeugdgezondheidszorg

Na het realiseren van de fusie in 2020 en 2021, moet de nieuwe organisatie in de periode 2022-2025 verder doorontwikkeld worden conform de bestuurlijke uitgangspunten als vastgelegd. Dat betekent dat er de komende jaren een aantal investeringen gedaan moeten worden in de kwaliteit en werkwijze van de JGZ organisatie. Dat vraagt van alle gemeenten de komende jaren naast een inhoudelijke, ook een financiële investering. In de bestuurlijke notitie *Jeugdgezondheidszorg Zuid-Limburg, de toekomst start vandaag* is op hoofdlijnen aangegeven langs welke lijnen de verdere ontwikkeling van de Jeugdgezondheidszorg in de periode 2022-2025 vorm zou kunnen krijgen. Daarbij is vooralsnog een hoog ambitieniveau gesteld, wat zich uiteraard vertaalt in extra investeringen in de komende jaren tot een bedrag van € 4,2 miljoen voor Zuid-Limburg in 2025. De discussie over het ambitieniveau en de fasering van invoering daarvan, zal in 2022 bestuurlijk gevoerd moeten worden. Voor 2022 is gekozen voor een minimale variant. Van die 4,2 miljoen wordt in de begroting 2022 een bedrag € 2.024.974. Die minimale variant omvat vier onderdelen:

a. Kwaliteitsverbetering jeugdgezondheidszorg (professionele eigentijdse organisatie)

De huidige tijd vraagt om een flexibele Jeugdgezondheidszorg. Geen 'one-size-fits-all'-aanpak, maar biedt verschillende mogelijkheden om de begeleiding van de ontwikkeling van het kind vorm te geven: de één wat meer, de ander wat minder, de één digitaal, de ander vooral met persoonlijk contact, de één individueel, de ander in groepsverband, fysiek op een eigen locatie, of in een externe laagdrempelige locatie zoals een school of een wijkgebouw. De Zuid-Limburgse jeugdgezondheidszorg heeft hierin een flinke inhaalslag te maken. Voor Valkenburg aan de Geul leidt dat tot een extra bijdrage van € 29.051,=.

b. Opnemen Trendbreuk

Ons college heeft er vanaf de start van het programma *Trendbreuk* op aangedrongen om dit een onderdeel te laten worden van het Zuid-Limburgse gezondheidsbeleid en dus een integraal onderdeel van het takenpakket van de GGD Zuid-Limburg. Met de nu voorliggende ontwerpbegroting 2022 is dit gebeurd. Voor *Trendbreuk* is de borging van 'Voorzorg' en 'Stevig ouderschap' een verplichting die gezamenlijk is aangegaan en die voortvloeit uit de Provinciale subsidie voor Kansrijke start. Daarmee komen we tegemoet aan de voorwaarden die de provincie stelde bij de verlening van haar subsidie om dit programma mogelijk te maken. De provincie subsidieerde de start zodat de gemeenten de gelegenheid kregen om de kosten van het programma in hun begrotingen te verwerken. Het financiële aandeel van de gemeente Valkenburg aan de Geul in *Trendbreuk* bedraagt € 15.416,=.

c. Prenataal huisbezoek

Met ingang van 1 januari 2021 is de Wet publieke gezondheid gewijzigd. Deze wijziging behelst dat gemeenten het prenataal huisbezoek in hun aanbod jeugdgezondheidszorg moeten opnemen. Ter bekostiging hiervan wordt er een bedrag aan het gemeentefonds toegevoegd. Dit kosten hiervan zijn in de Ontwerpbegroting 2022 verwerkt. Dit leidt voor Valkenburg aan de Geul tot een extra bijdrage van € 5.481,= op basis van het aantal inwoners. Hier staat een extra bijdrage via de algemene uitkering van ongeveer gelijke hoogte tegenover.

d. Indexeren

De begroting geïndexeerd. Dit leidt voor Valkenburg aan de Geul tot een kostenstijging van € 5.550,=.

Verdeelsleutel

De nu voorliggende Ontwerpbegroting 2022 is de eerste waarin de jeugdgezondheidszorg 0-4 en 4-18 geïntegreerd zijn opgenomen. De GGD Zuid-Limburg heeft bij de verdeling van de kosten van de wettelijke taken jeugdgezondheidszorg het aantal inwoners van een gemeente als maatstaf genomen (uitgangspunt c). Op basis van die maatstaf moet Valkenburg aan de Geul € 463.464,= bijdragen. In de ontwerpbegroting wordt voorgesteld om naar die nieuwe bedragen toe te groeien in stappen van 25%. Voor Valkenburg aan de Geul betekent dit voor:

2022:	€ 437.237
2023:	€ 445.980
2024	€ 454.722
2025	€ 463.464

De GGD heeft bij deze berekening geen rekening gehouden met een eventuele index voor de komende jaren.

In onze begroting hebben we voor 2022 rekening gehouden met een bedrag van € 375.308,= Dit betekent een tekort van € 61.929,=.

Advies met betrekking tot Jeugdgezondheidszorg:

Wij adviseren u om hierop een negatieve zienswijze te geven met betrekking tot verdeelsleutel ‘aantal inwoners’ voor de kosten jeugdgezondheidszorg. Volgens afspraak bij het fusiebesluit is de gemeentelijke bijdrage in de eerste 2 jaar van de fusie gelijk aan de oude met dien verstande dat die wel wordt geïndexeerd voor loon- en prijsstijgingen. Voor de periode erna, en die gaat in 2022 in, moeten er afspraken worden gemaakt over de kostenverdeling en die zijn nog niet gemaakt.

Een besluit om een verdeelsleutel te kiezen moet expliciet worden genomen door de 16 deelnemende gemeenten op basis van inhoudelijke argumenten. Dus door middel van een voorstel aan de deelnemende gemeenten waarin expliciet voor een verdeelmaatstaf wordt gekozen en waarin duidelijk wordt wat de voor- en nadelen van de verschillende varianten zijn. Zo is het in de aanloop naar de fusie afgesproken en dat is nog niet gebeurd.

Als u deze begroting nu laten passeren, gaat u impliciet akkoord met ‘aantal inwoners’ als verdeelsleutel voor de kosten jeugdgezondheidszorg. Dit terwijl er zeer goede argumenten zijn om te kiezen voor het aantal 0-18 jarigen. De diensten jeugdgezondheidszorg zijn immers specifiek gericht op deze doelgroep. Ook sluit dit aan bij de bijdragen die gemeenten hiervoor in het gemeentefonds ontvangen. Een gemeente met veel jeugdigen ontvangt meer middelen voor jeugdgezondheidszorg dan een even grote gemeente met minder jongeren. En wellicht zijn er nog andere varianten mogelijk.

In de tabel hieronder het verschil tussen het rekenen met de twee verdeelsleutels in het jaar 2025 voor wat betreft Valkenburg aan de Geul.

Wat	Op basis inwoners	Op basis jeugdigen
Totale bijdrage JGZ	€ 463.464	€ 426.143
Trendbreuk	€ 15.416	€ 14.235
Prenataal huisbezoek	€ 5.481	€ 5.040
Kwaliteitsverbetering incidenteel	€ 13.703	€ 12.600
Kwaliteitsverbetering structureel	€ 15.348	€ 14.112

Waarbij aangetekend dat de totale bijdrage Jeugdgezondheidszorg zonder rekening te houden met indexering naar € 463.464,= in 2025 zal groeien. De bedragen op basis van jeugdigen zijn gebaseerd op het percentage jeugdigen op 1 januari 2019.

Ten aanzien van de verdere ontwikkeling van de ambities van de JGZ adviseren wij u de GGD Zuid-Limburg te manen de inhoudelijke en financiële gevolgen van het verder uitwerken van de ambities tijdig kenbaar te maken en daarbij zo groot mogelijke transparantie te betrachten ten opzicht van de gemeenten en de gemeenteraden.

3. Programma Acute zorg

De Regionale Ambulance Voorziening wordt gefinancierd door de zorgverzekeraars. De Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen wordt door de gemeenten gefinancierd via de Veiligheidsregio.

Advies programma Acute Zorg

Hierover hoeft u geen zienswijze te geven aan de GGD Zuid-Limburg.

4. Programma Veilig Thuis

De bijdrage aan het programma Veilig Thuis in de Ontwerpbegroting 2022 is geïndexeerd met de hierboven genoemde percentages. Op basis van de afgesproken verdeelsleutel bedraagt de bijdrage van Valkenburg aan de Geul hieraan € 190.998,=, 2,99% van het totaal.

Advies Programma Veilig Thuis

Dit is conform verwachting.

5. Coronavirus Covid-19:

De pandemie van het coronavirus Covid-19 heeft enorme impact op de organisatie GGD Zuid-Limburg. Het heeft van alle GGD's in Nederland veel extra inzet en capaciteit gevraagd m.n. vanuit de afdelingen Infectieziekten. Maar ook alle andere afdelingen zijn ingezet bij het bestrijden van de pandemie waardoor andere werkzaamheden noodzakelijkerwijs naar achteren zijn geschoven. Alhoewel we hopen dat in de loop van 2021 we weer een redelijk normaal leven zullen kunnen gaan leiden, zal de impact van de pandemie nog vele jaren zijn effect hebben op de publieke gezondheid. De GGD zal ook in 2022 nog de effecten van deze crisis ervaren, en naar verwachting is deze impact ook in 2022 nog omvangrijk. Daarbij kan gedacht worden aan:

- de afbouw van de COVID organisatie,
- de definitieve afrekening van de meerkostenregeling met het rijk en wellicht nog de afhandeling van klachten.
- de noodzaak van veel onderzoek en analyses. Evaluaties en onderzoeken van bijvoorbeeld de rekenkamer worden realiteit en bovendien wordt rekening gehouden met een toename van het aantal WOB verzoeken en Kamervragen. Naar verwachting leiden deze onderzoeken tot (politieke) discussies over de positie van de GGD'en en de GHOR bureaus in Nederland.
- aanpassingen van het rijksvaccinatieprogramma dat door de GGD wordt uitgevoerd

Voor de begroting 2022 heeft dit geen directe gevolgen. Dit vergt echter wel het uiterste van de medewerkers van de GGD Zuid-Limburg. Daarvoor niets dan waardering en dankbaarheid en waar

Wij spreken grote dank uit aan alle medewerkers van de GGD Zuid-Limburg voor hun inzet bij het bestrijden van het coronavirus.

5. Samenwerking

De GGD Zuid-Limburg is een samenwerkingsverband waarin de zestien Zuid-Limburgse gemeenten hun wettelijke verantwoordelijkheden opgenomen in de Wet publieke gezondheid vormgeven.

6. Aanbestedingen

Niet van toepassing.

7. Duurzaamheid

Niet van toepassing.

8. Financiën

Programma	Ontwerpbegroting	Begroting Valkenburg	Verschil
GGD	€ 186.646	€ 180.303	€ 6.343
Jeugdgezondheidszorg	€ 437.237	€ 375.308	€ 61.929
Veilig Thuis	€ 190.998	€ 189.484	€ 1.514
Totaal	€ 814.881	€ 745.095	€ 69.786

De kleine stijging van het programma VeiligThuis is een gevolg van de iets hogere indexering dan geraamd in 2020.

De stijging van het programma Jeugdgezondheidszorg is, zoals hierboven aangegeven, een gevolg van de benodigde kwaliteitsinvestering en het, zoals afgesproken, opnemen van Trendbreuk in de GGD-begroting en de invoering van het prenataal spreekuur. Voor dit laatste zullen we compensatie van het Rijk ontvangen hoeveel wordt in de Meicirculaire bekend gemaakt. Onze verwachting is dat dit ongeveer genoeg zal zijn om te kosten te dekken.

Op basis van de keuzes in de nu voorliggende Ontwerpbegroting 2022 zullen de kosten van dit programma oplopen tot € 463.464,= in 2025. Een extra kostenpost van € 26.227,= die volgens het genoemde ingroeiscenario wordt geïmplementeerd. Rekening houdend met ons indexeringsbeleid betekent dit voor onze begroting 2022 en de meerjarenraming het volgende:

Programma	2022	2023	2024	2025
GGD	€ 186.646	€ 189.912	€ 193.236	€ 196.617
Jeugdgezondheidszorg	€ 437.237	€ 453.788	€ 470.783	€ 488.236
Veiligthuis	€ 190.998	€ 194.340	€ 197.741	€ 201.202
Totaal	€ 814.881	€ 838.041	€ 861.760	€ 886.055

Hierbij is nog geen rekening gehouden met de verdere gevolgen van het ambitieniveau. Toewerken naar het hoge ambitieniveau van € 4,2 miljoen in 2025 betekent een extra verhoging van € 2,2 miljoen van de GGD begroting. Met het aantal inwoners als verdeelmaatstaf en rekening houdend met een indexering van 1,75% per jaar leidt dit tot maximaal een extra bijdrage voor de gemeente Valkenburg aan de Geul van € 63.516,= in 2025. Maximaal omdat de stijging afhankelijk is van de ambitiekeuze en de verdeelsleutel.

Daarom adviseren wij u de GGD Zuid-Limburg te manen de inhoudelijke en financiële gevolgen van het verder uitwerken van de ambities tijdig kenbaar te maken en daarbij zo groot mogelijke transparantie te betrachten ten opzicht van de gemeenten en de gemeenteraden.

9. Communicatie

Na uw besluit wordt uw zienswijze aan de GGD Zuid-Limburg toegezonden.

10. Afwegingen en Advies

Wij stellen uw Raad voor:

1. een negatieve zienswijze af te geven de conceptzienswijzebrief met de erin opgenomen negatieve zienswijze op de ontwerpbegroting 2022 van de GGD Zuid-Limburg;
2. daarbij de volgende opmerkingen te maken:

- a. bij de fusie is afgesproken dat een besluit over de verdeelsleutel expliciet genomen moet worden door de 16 deelnemende gemeenten.
 - b. wij zijn het oneens met een verdeelsleutel jeugdgezondheidszorg gebaseerd op aantal inwoners
 - c. wij stellen voor een verdeelsleutel gebaseerd op aantal jeugdigen te hanteren.
3. De conceptbrief zienswijze ontwerpbegroting 2022 GGD Zuid-Limburg vast te stellen.

11. Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief ontwerpbegroting 2022 GGD Zuid-Limburg
2. Ontwerpbegroting 2022 GGD Zuid-Limburg
3. Financiële paragrafen ontwerpbegroting 2022
4. Bijdrage gemeenten begroting 2022 programma GGD
5. Bijdrage gemeenten begroting 2022 programma VT
6. Bijdrage gemeenten begroting 2022 programma JGZ
7. Overzicht meerjarenbegroting JGZ 2022-2025 ingroei herverdeeffecten exclusief index
8. Conceptbrief zienswijze Ontwerpbegroting 2022 GGD Zuid-Limburg

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

mr. G.S. Reehuis
algemeen directeur/gemeentesecretaris

D.M.M.T. Prevoo
burgemeester

De raad van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders de dato 11 mei 2021;

Gehoord de raadsadviescommissie Sociaal Domein de dato 31 mei 2021;

Gelet op het bepaalde in artikel 27 van de *Gemeenschappelijke regeling GGD Zuid-Limburg*.

B e s l u i t :

- Een negatieve zienswijze af te geven de conceptzienswijzebrief met de erin opgenomen negatieve zienswijze op de ontwerpbegroting 2022 van de GGD Zuid-Limburg.
- Daarbij de volgende opmerkingen te maken:
 - a. bij de fusie is afgesproken dat een besluit over de verdeelsleutel expliciet genomen moet worden door de 16 deelnemende gemeenten;
 - b. wij zijn het oneens met een verdeelsleutel jeugdgezondheidszorg gebaseerd op aantal inwoners;
 - c. wij stellen voor een verdeelsleutel gebaseerd op aantal jeugdigen te hanteren.
- De conceptbrief zienswijze ontwerpbegroting 2022 GGD Zuid-Limburg vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van 21 juni 2021.

De raad voornoemd,

mr. J.W.L. Pluijmen,
griffier

D.M.M.T. Prevoo,
voorzitter